

[Aase Olesen]

råd til at vente på. Jeg mener, det er det, vi skal bruge det etiske råd til, og så skal vi løbende tage stilling, når det etiske råd påpeger, at der her eller dér er behov for en grænsedragning. Vi skal ikke og vi ønsker heller ikke i dag at give knivskarpe meldinger med hensyn til, hvor denne grænsedragning skal finde sted; tværtimod mener vi, at netop det etiske råds arbejde skal give basis for en lovgivning.

Inden man går ind i arbejdet omkring det etiske råd, tror jeg det er vigtigt, at man gør sig klart, hvilket udgangspunkt vi allerede har. Andre lande har udarbejdet retningslinjer; er der ikke nogen af dem, vi kan bruge eller bygge på? Vi har den reviderede Helsinki-deklaration fra 1975, der indeholder principper for forsøg og forskning på mennesker, og de anvendes jo i dag. I hvilket omfang kan de tilpasses den nye teknologi?

Tiden tillader ikke mere, jeg skal vende tilbage til den sidste del af mit indlæg. Jeg vil blot sige, at vi med de dystre perspektiver, som den humanbiologiske teknologi rejser, bliver nødt til meget nøje at vurdere, hver gang vi tager en ny teknologi i anvendelse. Vi må hellere være for forsigtige end for letsindige. Har vi først sagt ja til en teknologi, tror jeg ikke meget på, at den kan forsvinde igen.

Birgith Mogensen (CD):

H. C. Andersen skrev i sin tid det lille eventyr »Om Aartusinder«, hvori han forestillede sig den herlighed, det måtte være at kunne flyve og nå overalt på Jorden på den korteste tid. Hvilket fremskridt måtte det ikke være! Men han glemte, at fremskridtet måtte betales med tabte rejseoplevelser.

Det er en langt alvorligere pris, vi taler om her i dag, hvor tinget har indenrigsministerens redegørelse om etik og medicinsk teknik til debat. Hvor langt kan vi gå med i fremskridtene uden at miste vores sjæl? Et højtideligt udtryk, men vi bevæger os i denne debat på et område, hvor det mest alvorlige tab viser sig at være enormt vanskeligt umiddelbart at registrere. Fagre nye verden står for døren, og den kommer med stor hastighed. Fascination og skræmmebilleder følges ad i debatten, som spænder fra fabelvæsenet med hestebagkrop, der går over i en menneskefor-

krop, til forældreparret med deres reagensglasbarn.

Hvad vil vi være med til, og hvor siger vi stop? Vi er alle angste og utrygge over for de tekniske muligheder, der ligger i den medicinske teknik. Langt de fleste af os har meget svært ved at forstå og overskue de videre perspektiver i deres fulde rækkevidde. Jeg mener dog, at det værste, vi kan gøre, er at vende ryggen til og forblive utrygge og angste. Vi politikere må derimod sørge for, at der bliver oplyst så meget som overhovedet muligt om hele dette område. Der skal åbnes for, hvad der foregår i laboratorierne. Jo mere oplyste vi alle bliver, desto mere kvalificerede bliver de valg, det enkelte menneske skal træffe hen ad vejen.

Det må også være i forskernes egen interesse, at dørene åbnes. Meget vil blive afmystificeret. CD mener ikke, at vi af angst for fagre nye verden skal sige farvel til den frie forskning og lave en stram lovgivning for hele dette komplicerede område, også fordi vi anser forskerne for at være ansvarsbevidste mennesker, som – om nogen – forstår rækkevidden af, hvad de foretager sig. I den forbindelse skal det ikke glemmes, at det er forskerne, som har presset på for at få etiske retningslinjer, da man vidste, at forskningen stod ved en skillevej.

Vi ønsker heller ikke en stram lovgivning ud fra det synspunkt, at den enkelte borger i stærkt personlige situationer, som f.eks. for eller imod fosterdiagnostik og abort, selv kan foretage sit valg.

Noget andet gør sig gældende, når det drejer sig om forskning med genmanipulation, seriefremstilling af mennesker og forsøg med befrugtede æg uden for moderens liv. Det er her, den nye teknik klarest tvinger os til at tage stilling, både etisk og praktisk. Hvordan skal og kan vi behandle det befrugtede æg, et æg, som har hele ansatsen til et menneske i sig? Teknikken gør det jo muligt at holde et æg i live i en vis periode, nogle siger 14 dage, andre op til 30 dage. Her tilslutter CD sig det etiske udvalg, som foreslår 14 dages fristen.

Vi tilslutter os også indenrigsministerens tanke om i lovsform at forbyde, at befrugtede æg og kønsceller, der har været genstand for forsøg, der ikke har til formål at forbedre selve befrugtningsteknikken, indføres i en kvinde efter forsøget. Det vil udelukke gen-